Redaksjonelt

Nye artikler våren 2017

Det er med stor glede og spenning jeg overtar redaktøransvaret for *Acta Didactica Norge* (ADNO). Spesielt hyggelig er det å overta nå – i 2017 fyller nemlig tidsskriftet 10 år. I løpet av disse ti årene har ADNO etablert seg som et sentralt tidsskrift for forskning på skole og utdanning i Norden. Pågangen av artikler har økt jevnt og trutt, og i dag opplever ADNO rekordstor pågang. Dette gjør at det nok kan oppleves noe vanskeligere å bli publisert, men først og fremst gjør det at vi fortsetter å utgi et stadig økende antall forskningsartikler, som alle har vært igjennom en solid kvalitetsvurdering. Den store pågangen har også ført til at vi har valgt å innskrenke spennvidden i tematikken noe, og i dag fokuserer tidsskriftet derfor først og fremst på det som fra starten av har vært kjernen i ADNO, nemlig fagdidaktikk og lærerutdanning.

Det er veldig hyggelig å overta redaktørrollen i et tidsskrift som har vært og fortsatt er i en slik formidabel vekst og utvikling, og som på toppen av det hele altså har jubileum i år. Jubileet skal markeres på behørig vis når selve “fødselsdagen” kommer i oktober. Da blir det feiring med jubileumsutgave bestående av diverse inviterte bidrag, og med et halvdags [jubileumsseminar](#) med spennende gjester og innlegg. I mellomtiden kan ADNOs lesere glede seg over årets første utgave, som består av åtte ferske artikler, hvorav to kommer fra vårt naboland Sverige. Alle tar de opp interessante problemstillinger innen undervisning og læring i og på tvers av ulike fag og nivåer.

Først ut i dette nummeret er to artikler som begge på ulike måter tar opp verdien av migrantnarrativer for språkundervisning og språkforskning. På bakgrunn av en analyse av utvalgte tekster fra læreverk i fransk, italiensk og spansk, diskuterer Gjesdal, Skalle og Eide hvordan migrantnarrativer kan brukes i fremmedspråkfagenes formidling av interkulturell kompetanse. Forfatterne konkluderer med at det ligger et stort potensial i å bruke slike tekster for å oppøve elevers evne til perspektivforflytning og det å se sin egen kultur utenfra. Gujord utforsker en innovativ måte å bruke Norsk andrespråkskorpus (ASK) på, når hun studerer hvordan språkinnlærernes tekster kan leses som personlige narrativer om språklæringserfaringer. Hennes tilnærming tilfører et nytt og interessant perspektiv til forskningsfeltet norsk som andrespråk, som primært har fokusert på grammatikalske og leksikalske trekk. Hver for seg og sammen forteller disse artiklene oss noe om narrativets kraft og hvilket potensial det har i undervisnings- og læringssituasjoner.

De neste fire artiklene tar for seg forskjellige problemstillinger når det gjelder undervisning i ulike fag. Kristiansson diskuterer samfunnsfagenes plass på mellomtrinnet i Sverige, og fokuserer særlig på hvilken rolle samfunns-

kunnskap spiller i forhold til andre samfunnsfaglige emner som geografi, historie og religion. Kristiansson konkluderer med at samfunnskunnskap framstår som et utydelig og til og med underordnet emne innen denne gruppen av fag, og argumenterer for en tydeliggjøring som han mener vil komme hele gruppen av samfunnsfaglige emner til gode.

“Er gutter bedre enn jenter i kroppsøving?” spør Lagestad i sin artikkel. På bakgrunn av statistiske analyser av kjønnsforskjeller i karakter i kroppsøving, diskuterer Lagestad mulige årsakssammenhenger som kan forklare hvorfor gutter jevnt over får bedre karakterer enn jenter i dette faget. Gutters fysiske overlegenhet og trivsel nevnes som mulige faktorer. Lagestad peker på behovet for å forske mer på kroppsøvingslærernes vurderingspraksiser for bedre å forstå kjønnsforskjellene og treffe mulige tiltak.

Vurderingspraksiser er tema også i Eriksens tekst. Eriksen undersøker skriftlige vurderingspraksiser i norskfaget gjennom en kvalitativ analyse av norsklæreres tilbakemeldinger på heldagsprøver. Eriksen fastslår at norsklærerne i høy grad gir tilbakemeldinger som er i tråd med gjeldende prinsipper for vurdering for læring, men understreker samtidig at det er betydelig variasjon mellom lærere.

I vårt andre bidrag fra Sverige undersøker Reichenberg hvordan ulike faktorer påvirker flyktningers opplevelse av innholdet i lærebøker i svensk for innvandrere, samt opplevelsen de har av innflytelse på valg av slike lærebøker. Reichenberg finner at utdanningsbakgrunn er den viktigste faktoren. Høyt utdannede flyktninger er mer kritiske til innholdet i lærebøkene enn lavt utdannede, selv om begge grupper er rimelig fornøyde. Høyt utdannede er også mer delaktige når det gjelder valg av lærebøker. Studien bekrefter den viktige betydningen av humankapital når det gjelder læring hos voksne flyktninger.

De to siste artiklene omhandler henholdsvis et tverrfaglig prosjekt og lærerutdanning. Elvebakk og Jøsok skriver om en videregående skoles erfaringer fra et tverrfaglig samarbeidsprosjekt om skriving som grunnleggende ferdighet og elevenes opplevelse av dette. Analysene viser at både lærere og elever opplevde at det var nyttig å samarbeide om skriving på tvers av fag, og samarbeidet satte dessuten i gang flere fruktbare diskusjoner og samtaler omkring skriving og tekst.

I Eide, Brekke og Holthe sin artikkel undersøkes lærerstudenters opplevelse av praksissamtalens hensikt, innhold og kontekst. Forfatterne finner at lærerstudentene i stor grad ser praksis og teori som to adskilte verdener. De opplever ikke at teori bør være del av praksissamtalen, men til gjengjeld forventer de at praksis trekkes inn i opplæringen på campus. Artikkelen diskuterer hvordan man kan ivareta de viktige relasjonelle og emosjonelle aspektene ved praksissamtalen og bruke disse til å fremme, heller enn å hemme, faglige utfordringer i samtalen.

I tillegg til disse åtte artiklene som publiseres nå, har vi flere manuskripter som er i prosess og som vil bli publisert fortløpende utover våren etter hvert som de blir klare. I den forbindelse vil jeg rette en stor takk til redaksjonsmed-

lemmene i ADNO. Tidsskriftets seksjonsredaktører, som har ansvar for hver sine fagfelt, har alle opplevd stor arbeidsmengde den siste tiden, på grunn av den stadig økende pågangen av artikler. De gjør en fantastisk jobb med å gjennomføre redaksjonelle vurderinger og organisere fagfellevurderinger. Likeledes vil jeg takke alle som stiller opp som fagfeller for tidsskriftet. Vi utvider stadig vårt fagfellekorps, og bruker i dag fagpersoner fra både Norge, Sverige og Danmark. Uten fagfellenes gode og grundige innsats hadde ikke ADNO vært hva det er i dag.

Oslo, mars 2017

Eva Thue Vold
Ansvarlig redaktør